

રાજ-રાજવાડાં

અવિસ્મરણીય રાજવી – સિદ્ધરાજ જયસિંહ

જન્મ : અનિશ્ચિત

મૃત્યુ : આશરે ઈ. સ. 1143

જન્મસ્થળ : અણહિલપુર પાટણ

જીવનકાર્ય : ગુર્જર ભૂમિને સત્તા અને પ્રતિષ્ઠાની પરાકાષ્ટાએ પહોંચાડ્યું, વિદ્યા અને કળાને ઉત્તેજન, સિદ્ધપુરના રુદ્રમહાલય અને પાટણમાં સહસ્ત્રલિંગ તળાવનું બાંધકામ, દાનવીર.

અમદાવાદનો સ્થાપક – અહમદ શાહ

જન્મ : 18 – 11 – 1392

મૃત્યુ : 1445

જન્મસ્થળ : દિલ્લી

જીવનકાર્ય : અમદાવાદનો પાયો નાંખ્યો, પવિત્ર જીવન, ભદ્રનો કિલ્લો, જુમ્મા મસ્જિદ, હૈબતખાનની મસ્જિદ, ત્રણ દરવાજાના નિર્માતા.

સવાયા રાજા – સયાજીરાવ ગાયકવાડ

જન્મ : 11 – 3 – 1863

મૃત્યુ : 6 – 2 – 1939

જન્મસ્થળ : કવલાણા (મહારાષ્ટ્ર)

જીવનકાર્ય : વડોદરા રાજ્યના પ્રગતિશીલ રાજવી, મફત અને ફરજિયાત કેળવણી, ખેતીવાડી તથા ઉદ્યોગનું શિક્ષણ આપતી સંસ્થાઓની સ્થાપના, ગામેગામ પુસ્તકાલયો બંધાવ્યાં, અત્યંત માટે શાળાઓ અને છાત્રાલયો, નારી વિકાસ, કાયદો અને વ્યવસ્થા સર્જી.

ભાવનગર ઉદ્ધારક – ગૌરીશંકર ઓઝા (ગગા ઓઝા)

જન્મ : 21 – 8 – 1805

મૃત્યુ : 1 – 12 – 1891

જન્મસ્થળ : ઘોઘા પાટણ

જીવનકાર્ય : ભાવનગર રાજ્યના કારભારી તરીકે સો જેટલી શાળાઓ શરૂ કરી, મહેસૂલ પદ્ધતિમાં સુધારણા કરી, ન્યાયપદ્ધતિની પુનરચના કરી, પોલીસદળને શિસ્તબદ્ધ કર્યું, ગૌરીશંકર તળાવ બંધ

પ્રજાવત્સલ રાજવી – ગોંડલ નરેશ ભગવતસિંહજી

જન્મ : 24 – 10 – 1865

મૃત્યુ : 1945

જન્મસ્થળ : ધોરાજી (સૌરાષ્ટ્ર)

જીવનકાર્ય : ભગવદ્ગોમંડળ કોશનું સંપાદન, હોસ્પિટલ, હુન્નરશાળા, કેળવણીની અનેક સંસ્થાઓ સ્થાપી, દરબારી ગેઝેટ પ્રગટ કર્યું, જકાત માફી આપી વેપાર-ઉદ્યોગને ઉત્તેજન આપ્યું.